

Рум. циг. *das* значи като брациг. *ш'ах* мѣжъ, човѣкъ. Първоначалното значение на *das* е робъ Ст. инд. пали *dasa* = робъ. Mi. Zig. VII. 42. Дим. Кн. Бълг. 80. погрѣшно мисли, че циг. *дасъ* значи дакиецъ. Думата е позната и на българското население въ нѣкоя мѣстности (Въ Габрово въ значеніе на нѣкакво ругателство.) Ср. Бълг. Прегл. год. VI. 3. II. Ю. Тодоровъ „Светѣтъ му кривъ“, р. 26.: Я гледай *даса* му съ *дасъ*! — съ опулени очи, протегнато подире му издума Генчо. ib. Я го погледнѣй, цялъ *дасъ*. р. 23. Ама не двесте: две хиляди очи има да купи този *дасъ*“.

Д. Германски.

XVII. Древне и новоскандинавски: 1. д. ск. *Vulgaria*. Snorri отъ врѣмето на Олафа Свети. Heimskr. 2. 325.: Jarisleifr konungr ok Jngigerdhr dróttning budhu Olafi Konungi at dveljaz medh ser ok takka upp riki, that er heitir *Vulgaria*, ok er that einn lutr af Gardhariki, ok var that folk heidnit, thvi landi. Ср. Стурлз. Hist. Reg. Sept. t. I. p. 745. — *Bolgeraland* въ Вилкина-Сага около 13.—14. в.: thviat sialfir Keysar rada nu mest ut umm Bolgeraland oc um Grickland и пр. J. Peringskiöld, Wilkina Saga eller Historia om Konung Thiderich af Bern и пр. Шокхольмъ, 1715, p. 350. Въ шведски прѣводъ ibid. Bolgeraland, въ дат. ad *Bulgariam*. Въ нѣмски на Н. v. der Hagen, Wilkina und Niflunga Saga и пр. Breslau 1814, p. 265: „*Bolgerland*“. *Bolgeraland* у Норв. крѣстоносци въ XII в. (Orkni. Saga). Riant. p. 261. 2. **Шведски-данско-норвежки:** *bulgare*, мн. ч. *bulgarer*, *bulgarisk*, *bulgariska* folket || *Geogr.* *Bulgarien*.

XVIII. Англосаксонски и английски: 1. а. с. *Pulgaraland* въ обработката на Оросил. 2. Английски *bulgarian* || *Geogr.* *Bulgaria* || *Булг.* *Bugger* n. 1) One guilty of the crime against nature, sodomite 2) a term of reproach, a vile wretch. Отъ тамъ *bugger* = a sodomite и *buggery*, the unnatural crime of carnal intercourse of man or a woman with a beast, sodomy. Думата е заета отъ фр. *bougre*. *Dictionary of the english language* by Joseph E. Worcester (Lond. 1859., стр. 180).

XIX. Нѣмски: У Баварския географъ: *beiri* и *weizunbiri*, споредъ Шафарики = българи и бѣли българи Saß. Staroż. Ср. и Lelewel, III. p. 36. (*Boulgars blancs*). *Belger*, жители на махлата Шкен въ Брашовъ. Иречекъ Arch. XIX, 599. *Bulgar*, *Bulgare*. Engel прави разлика между *Bolgare* и *Bulgare*. Pl. *Bulgarn* (—en), *Bulgarier* (въ пѣттописи отъ XVI в., напр. Безолтъ 1584. Обм. IV. 122), *Bulgarer* (id. Strahlenberg, 28., покрай *Bulgaren*) || *Geogr.*: drü *pulgrey*, *pulgrey*, *pulgary*. Shiltberger, Reisen, изд. Neumann 1859. p. 51.: ysuin tor, das da schaidet yngern vnd pulgrey vnd die Walachy; p. 52.: *pulgary* и *pulgrey*; 93. Von erst bin ich in dreyen landen gewesen die heissent elle drü *pulgrey*. Das erst *pulgrey*.. die ander *pulgrey*.. das drit *pulgrey*, p. 135. Die drit (Sprach) *pulgrey*, die heissent die heiden (т. е. турцитѣ) *wulgar*. Шилтбергеръ поменува и *булгар* на Волга p. 105.: es ist och ein stat heist *bolar*, die hat mergerley tier. — *Belgeray*, *Pulgrey* махала въ Rosenau при Брашовъ, док. отъ XV в. (дат. *Bulgeria*). *Belgeray* — махла Шкен въ Брашовъ. Иреч. Arch. XIX, 599. Отъ XVI вѣкъ насамъ въ стари пѣттописи:

¹⁾ Интересно съвпадение съ името *Дасу* въ Ведитѣ. Ср. Otto Böhtlingk und Rudolph Roth, Sanskrit-Wörterbuch, III, Theil S. P. B. 1860. (Bogen 21.—30.) p. 558: *Dasju* 1) Означеніе на единъ видъ свѣрхчовѣшки същества, враждебни на боговетъ и хората. R. V. 2. 12, 10, 9, 88, 4. A. V. 3, 10, 12. Soma 9, 88 и пр. Много отъ демонитѣ, побѣдени отъ Индра, носятъ епитета *дасю*, на пр. Самбара, Сушна и др. Рѣдко въ по-старитѣ памятници = *керикиъ*, *варваринъ*. 2) Уничително-означеніе на враждебни, ази, сурови хора. R. V. 5, 70. *Груби народи* Ind. Bg. 7. 18. По-послѣ — разбойници. Споредъ Ману общо означеніе на племена, които стоятъ вънъ отъ брахманството, било арийци или варвари. Споредъ лексикографитѣ *дасю* = исприятелъ и разбойникъ.